

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2026
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	To årigt hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Marianne Niemann & Caroline Dahl Vitting
Hold	2.q

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introforløb - novelleanalyse
Forløb 2	Grammatik
Forløb 3	Innovationsforløb m. Herning Blue Fox
Forløb 4	Dokumentar
Forløb 5	Retorik og argumentation
Forløb 6	Romantikken
Forløb 7	Nyhedsformidling
Forløb 8	Problemer under debat
Forløb 9	Beruselse
Forløb 10	Skæbnefortællinger
Forløb 11	Kortfilm

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introforløb - novelleanalyse
Indhold	<p><u>Teori</u> Introtekst fra <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 10-12 Om fortolkningshypoteser fra <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 17-20 Om fortæller og synsvinkel fra <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 65-69 ”Hvad er en novelle?” fra <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>” https://litthist.systime.dk/?id=189 Relationsmodel</p> <p>Pia Juul: ”En flinker fyr” Thomas Korsgaard: ”En rigtig hue” Anja Otterstrøm: ”Kost og logi” Naja Marie Aidt: Novellesamling <i>Vandmærket (Værk 1)</i> med særligt fokus på ”En kærlighedshistorie” + ”Som englens flyver”</p>
Omfang	Ca. 28 lektioner Ca. 140 sider
Særlige fokus-punkter	<p>Formålet med forløbet er at oparbejde kompetencer til analyse af litterære tekster, med særligt fokus på novellen. Forløbet har et primært litterært fokus</p> <p>I forløbet, er der lagt vægt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortolkningshypoteser - Mind-map strategi - Personkarakteristikker og relationer - Fortæller og synsvinkel - Komposition og fremstillingsform - Citatteknik - Taksonomiske niveauer: Resume, analyse, fortolkning - Novellegenrens karakteristika
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde

Titel 2	Grammatik
Indhold	<p>Berit Riis Langdahl m.fl: <i>Krydsfelt</i>, s.190-214</p> <p>Rifbjerg ”Livet i badeværelset”, <i>Konfrontation</i> 1963 (Kanon)</p> <p>Video: Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1 Øvelser på sproget.dk: Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1/ovelser-om-ordklasser</p> <p>Interaktive grammatikøvelser i i-bogen <i>Styr på sproget</i> Oversigter og flere øvelser (Styr på sproget) https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=p130 Oversigt over ordklasser, inklusive danske og latinske betegnelser. https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c712 Øvelse med navneord, tillægsord udsagnsord. https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c711 Øvelser med biord og stedord. https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c710 Øvelse med navneord, tillægsord, udsagnsord, biord og stedord.</p> <p>Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1/ovelser-om-subjekt Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1/ovelser-om-verballed</p> <p>Kommatering: Minlæring https://app.minlaering.dk/bog/3/kapitel/16486</p>
Omfang	Ca. 10 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordklasser (og semantik) • Funktionsanalyse (og syntaks) • Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) • Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser <p>Større skriftlig robusthed, fokus på ordklassernes vigtighed, sætningsanalyse, kommatering.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Hands-on – øvelser, øvelser, øvelser – i-bogstests og alm skriveøvelser. Grammatisk sikkerhed Udtrykke sig korrekt og præcist Sprogets funktion og variation Sproglig analyse/fortolkning/vurdering - fx karakterisere ordvalg Semantisk og pragmatisk tilgang til sprog</p>

Titel 3	Innovationsprojekt m. Herning Blue Fox
Indhold	<p><u>Teori om kommunikation og analyse fra ”iDansk” Systime, 2024</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - AIDA-modellen https://idansk.systime.dk/?id=181 - Modtager og segmentering https://idansk.systime.dk/?id=182#c2248 - Målgruppers særlige kendetegn https://textanalyse.systime.dk/?id=594#c2255 - Høj og lav stil (Perspektiver i dansk, Systimes I-bibliotek 2024) https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=206 - Det retoriske pentagram (Perspektiver i dansk, Systimes I-bibliotek 2024) - Appelformer Perspektiver i dansk, Systimes I-bibliotek 2024) - Sportsmetaforer <p><u>Video om ordklasser:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grammatik for dummies: https://www.youtube.com/watch?v=GEvrlIKXN0U <p><u>Analysemateriale</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - www.bluefox.dk - https://bluefox.dk/blue-goes-green/hvad-er-blue-goes-green/ - Folder: https://issuu.com/bfherning/docs/bluegoesgreen_magasin_vers1.0_issuugrundlag_dk?fr=sNGY4NDM0NTI5Mzg
Omfang	20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>I forløbet er der arbejdet med teori om kommunikation. Forløbets fokus har været at udarbejde en løsning til virksomheden Herning Blue Fox, som kunne afhjælpe problemer i relation til virksomhedens grønne omstilling. Dette har været med til at udvikle elevernes kreative og innovative evner. Forløbet har været et samarbejde med Erhvervsakademi MidtVest, og eleverne har arbejdet med følgende begreber - Det retoriske pentagram - AIDA-modellen til undersøgelse af websider - Miner- vamodelen til undersøgelse af segmenter - Målgruppeanalyse - Sproglig analyse ud fra ordklasser og stilleje – Appelformer – Sportsmetaforer</p> <p>Professionsrettet værk – hjemmesideanalyse af uddannelsessted.</p>
Væsentligste arbejdsformer	- Klasseundervisning - Gruppearbejde - Projektarbejde, herunder innovative processer og metoder.

Titel 4	Dokumentar
Indhold	<p><i>Den iscenesatte virkelighed</i>: Fakta- og fiktionskoder, ibog, p126, p127, p157) <i>Den iscenesatte virkelighed</i>: Om filmiske virkemidler, ibog p.161-174 <i>Den iscenesatte virkelighed</i> – om iscenesættelse: TV!TV!TV! – den iscenesatte tv- virkelighed (afsnit 24, DR 2011) <i>Dox</i>: ”Definition, autenticitetsmarkører og etik”, s.16-26 <i>Krydsfelt</i>: Om dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret, s.298-300 <i>Krydsfelt</i>: Om fortælleformer: Den poetiske, den interaktive, den observerende og den autoritative, s.300-301.</p> <p><u>Filmcitater:</u></p> <p>DR, ”Efterskolen”, 2021, https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/efterskolen-1-noget-er-paa-vej (Anslaget) DR, ”Wingman”, 2024 (Dokumentarserie) https://www.dr.dk/drtv/serie/wingman_464801 (Værk) DR 2017: ”Børnene på psyk”, afsnit 1, (CFU: 00.00-04.17) Lars Engels: ”Natlåger på Vesterbro”, 1990 (00:00-06:00) ”BECKHAM”, Netflix 2023 (trailer, YouTube) ”7 år med Lukas Graham”, Rene Sascha Johannsen 2020 (uddrag) ”Blev vores datter myrdet?”, TV2 2023 (uddrag) Nyrup: ”Søn af en udstødt”, DR 2022 (1. afsnit) ”Inger og Det Dårige Selskab”, TV2 2023 (uddrag) ”Nye Scener fra Amerika”, Jørgen Leth 2002 (uddrag) TV2: ”Plejhjemmene bag facaden”, 2020 (00:00-06:11) Karsten Kjær: ”De forbandede tegninger”, 2007 https://www.youtube.com/watch?v=MYZC4tm4YIM</p>
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar • Fakta- og fiktionskoder • Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamerabevægelse, lys og lyd, klipning. • Dramaturgi og dramaturgiske modeller • Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende • Autenticitetsmarkører og etik <p>Iscenesættelse, troværdighed og autenticitet udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde

Titel 5	Retorik og argumentation
Indhold	<p>Begreb om dansk (Systeme)</p> <ul style="list-style-type: none"> - At kommunikere hensigtsmæssigt: https://begreb-dansk.ibog.dansklf.dk/?id=343 - Det retoriske pentagram og kommunikationssituationen: https://begreb-dansk.ibog.dansklf.dk/?id=344 - Appelformer – hvordan afsender taler til modtager: https://begreb-dansk.ibog.dansklf.dk/?id=345 <p>Søren Vrist Christensen: ”Appelformer”, ”Retoriske virkemidler”, ”Toulmins argumentationsmodel”, https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc https://www.youtube.com/watch?v=AlJZj04rvS8 https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA</p> <p>Minlæring – Toulmins argumentationsmodel: https://app.minlaering.dk/lektioner?vis=323262 Argumentationsgreb, <i>Perspektiver i dansk</i>, Systeme: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=187#c610</p> <p>Taler:</p> <p>Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy Galla: https://vimeo.com/458350667</p> <p>Jakob Ellemann Jensens tale ved Venstres landsmøde 2021 https://www.dansketaaler.dk/tale/jakob-ellemann-jensens-tale-ved-venstres-landsmoede-2021</p> <p>Johanne Schmidt Niensens 1. maj tale 2016</p> <p>Debatterende tekster:</p> <p>Lydmor (Jenny Rosander) kommentar til Thomas Treo og Ekstra Bladet</p>
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Formålet er at oparbejde kompetencer til analyse af ikke litterære tekster med fokus på politiske taler og andet materiale inden for den persuasive genre.</p> <p>Forløbet har et primært sprogligt fokus med tråde til det mediemæssige perspektiv, idet der anvendes debatindlæg fra sociale medier.</p> <p>Det retoriske pentagram</p> <p>Appelformer og andre retoriske virkemidler (stilistiske figurer) Argumentationsanalyse (Toulmins udvidede model)</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde

Titel 6	Romantikken
Indhold	<p>Teori:</p> <p>Litteraturhistorien på langs og på tværs: Oplysningstidens samfund + Livssyn + Skrivestil og sprog: https://litthist.systeme.dk/?id=123&L=0 "1800-1870: Romantikken" i Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systeme, https://litthist.systeme.dk/?id=124 Herunder overskrifterne: "Romantikens samfund: fra enevælde til demokrati", "Nyplatonisme og Schack Staffeldt", "Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen", "Den religiøse digtning og N.F.S. Grundtvig".</p> <p>Rather Homemade Productions: "Oplysningstiden - Hvad fanden skete der lige der"</p> <p>DR, Teaterblod: Holberg 4ever: https://www.dr.dk/drtv/se/teaterblod_holberg-4ever_334137</p> <p>Pocahontas: "Vindens farver", musikvideo: https://www.youtube.com/watch?v=BEedBuld76E</p> <p>Søren Vrist Christensen: "Romantikken og Universalromantikken", "Nationalromantikken", "Biedermeier", "Romantisme" https://www.youtube.com/watch?v=Dc0ID6CxFnc, https://www.youtube.com/watch?v=OB4tZm7hIp0, https://www.youtube.com/watch?v=XDFb3R7U714, https://www.youtube.com/watch?v=1iVxpqKSObs</p> <p>Poetisk realisme: https://www.youtube.com/watch?v=u2ZIKafOmps</p> <p>Kernestof:</p> <p>Ludvig Holberg: <i>Erasmus Montanus</i>, Akt 2, Scene 1-4</p> <p>Christian Lollike, <i>Erasmus Montanus, Akt 2, Scene 1-3</i> (manuskript fra opførelsen på Aarhus Teater i 2017).</p> <p>H.C. Andersen: "Klokken", 1845 (kanon)</p> <p>Oehlenschläger: "Morgenvandring", 1805 (kanon)</p> <p>N.F.S Grundtvig: "Danmarks Trøst" 1820 (kanon)</p> <p>Oehlenschläger: "Der er et yndigt land" 1819</p> <p>St. St. Blicher: "Sildig Opvaagnen", 1828 (værklæsning)</p> <p>Kampagnefilm: "Egetræet", WWF Danmark: https://www.youtube.com/watch?v=gk5jao50O2s "Det er tid til at ændre billedet på dansk idyl", Andel: https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk</p>

	<p>”Der er et yndigt land”, Landbrug & Fødevarer: https://www.youtube.com/watch?v=g1_2YaMikUk</p> <p>”The Danish Way”, Carlsberg: https://www.youtube.com/watch?v=jEKLwFdntPs</p> <p>Supplerende:</p> <p>Moderne nationalsange (eleverne valgte selv)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Kongen af Danmark” – Malte Ebert • ”København” – Rune Rask & TooManyLeftHands • ”Jutlandia” – Kim Larsen • ”Novembervej” – Nik og Jay • ”Danmark” – Shu-bi-dua • ”Hymne til Midtjylland” – FC Midtjylland slagsang • ”I et land uden høje bjerge” – Michael Falch • ”Hjertestarter” – Nephew <p>Billeder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C.W. Eckersberg, Landskab med stente, Møn, 1810 - Caspar David Friedrich, Kloster i egetræsskov 1809-1810. - C.W. Eckersberg (1783-1853) »Udsigt til Sommerspiret« 1809. - Caspar David Friedrich, Evening Landscape with two Men 1830-1835. - Caspar David Friedrich Månen står op over havet, malet 1823. - Caspar David Friedrich: “Der Wanderer über dem Nebelmeer” (“Vandren over tågehavet”), cirka 1818. - Johan Thomas Lundbye, Landskab ved Arresø (1838).
Omfang	<p>Ca. 28 lektioner</p> <p>Ca. 140 sider</p>
Særlige fokus-punkter	<p>Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Læsning af kanonforfattere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodens kendetegn og livssyn. At litteraturens strømninger er en reaktion på hinanden. • Dualisme • Idealisme • Panteisme • Organismetanken • Biedermeier • Nationalromantik • Universalromantik • Romantisme • Poetisk realisme
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, mundtlig oplæg</p>

Titel 7	Nyhedsformidling
Indhold	<p>Teori:</p> <p>”Den iscenesatte virkelighed. Fra nyheder til reality”</p> <p>- Når nyheder deles: https://deniscenesattevirkelighed.systime.dk/?id=133&L=10</p> <p>”Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier” (i-bog).</p> <p>- Nyhedstrekanten: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c1288</p> <p>- De fem nyhedskriterier: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c675</p> <p>- Ydre komposition (layout): https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c679</p> <p>- Avistyper: https://hbdansk.systime.dk/?id=218&L=0#c668</p> <p>”Perspektiver i dansk”</p> <p>- Avisens genrer: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=235#c918</p> <p>Tv-program</p> <p>DR2: ”Tv!Tv!Tv! – Breaking News” (2011)</p> <p>Deadline DR2: Hans Rosling: Man skal ikke bruge medier til at forstå verden: https://www.youtube.com/watch?v=bcpjl0mxRvs</p> <p>Artikler:</p> <p>- Forsider fra Jyllands-Posten og Ekstra bladet (nederst i dette kapitel) https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=234</p> <p>- Jens Haag: ”Første dag på efterskolen: En helt ny virkelighed” (Kristelig Dagblad, 11.09.2021)</p> <p>- Camilla Kjølner: ”Studerende undrer sig efter at have set åbningstalen: Hvorfor kan politikere ikke lægge telefonen væk” (Politiken, 1. oktober 2024)</p> <p>- Line Holm Nielsen: ”Arven” (Berlingske, 28. marts 2008)</p> <p>- Hanne Mølby Henriksen: ”Bruderov” (Weekendavisen) Fra bogen <i>Den journalistiske fortælling</i> af Søren Boy Skjold. 26.08.05</p> <p>- Puk Damsgård: ”Hvor solen græder” Uddrag fra bogen <i>Den journalistiske fortælling</i> af Søren Boy Skjold.</p>
Omfang	25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Nyhedstrekanten • Avistyper • Nyhedskriterier • Avisens layout • Nyhedsgenrer: Informationsgenre, opinionsgenrer og fortællende journalistik • Vinkling og objektivitet • Fortællende journalistik • Journalistens rolle • Kilder
Væsentligste arbejdsformer	Kreative arbejdsformer, skriftligt arbejde, remediering, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 8	Problemer under debat
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Et dukkehjem”, Henrik Ibsen, 1879 (norsk) (værklæsning) - ”Naadsensbrød”, ”Henrik Pontoppidan, 1887 (kanon) - ”Frøkenen”, Herman Bang, 1883 (kanon) - ”Constance Ring”, uddrag, Amalie Skram, 1885 - ”To verdener”, J.P. Jacobsen, 1882 - ”Nye Balancer”, digtsamling, Caspar Eric, 2023 (værklæsning) <p>Teori:</p> <p>Litteraturhistorien på kryds og tværs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det moderne gennembrud: https://litthist.systime.dk/?id=125 - Det moderne gennembruds samfund: https://litthist.systime.dk/?id=138 - Klasse og social status: https://litthist.systime.dk/?id=142#c297 - Om Henrik Pontoppidan: https://litthist.systime.dk/?id=142#c299 - Realisme som skrivestil: https://litthist.systime.dk/?id=140&L=0#c281 - Den samfundskritiske novelle: https://litthist.systime.dk/index.php?id=193#c691 <p>Brug litteraturhistorien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amalie Skram: Ind med kvinderne: https://bl.systime.dk/?id=189&L=0 - Mande- og kvinderoller til debat: https://bl.systime.dk/?id=192 <p>Youtube:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Søren Vrist Christensen, ”Impressionisme og Herman Bang”, https://www.youtube.com/watch?v=G6Ulq2u4iIc - ”I fitten med Caspar Eric”: https://www.youtube.com/watch?v=XYeCkU-JCI - Gyldendal Forlag: ”Det fineste er, hvis folk ikke opdager, at man har et handicap” https://www.youtube.com/watch?v=IYxT3yVFCmA&t=1s
Omfang	26 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - De tre K’ere (+ K som Krop) - Sædelighedsfejden - Impressionisme - Kvindesyn og kvinderoller - Klasse og social status - Realisme - Den samfundskritiske novelle - Naturalisme - Handicapdigte
Væsentligste arbejdsformer	Kreative arbejdsformer, skriftligt arbejde, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 9	Beruselse
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Næste stop", Daniel Kragh-Jacobsen, 2018 - "Børn på druk", TV2, 2023 (1. afsnit) - "Man kan da aldrig få for meget pølse?!" (2019): https://www.youtube.com/watch?v=HEP3jURCXnI&ab_channel=Kr%C3%A6ftensBek%C3%A6mpelse - "Få aftalen i hus med din teenager" (2023): https://www.youtube.com/watch?v=5S7qaxF0TIY&ab_channel=Kr%C3%A6ftensBek%C3%A6mpelse - "Alkohol gør noget ved os: Brøleaben" (2018): https://www.youtube.com/watch?v=9izOjwozxv8&ab_channel=Kr%C3%A6ftensBek%C3%A6mpelse - "Ung og ædru: Det er alkoholen, der har magten i Danmark", kronik, Information, 30. juni 2024 - "Vi unge kan godt håndtere et par øl, så skru ned for panikken over unges alkoholkultur", kommentar, Information, 25. september 2023 - "Druk", Thomas Vinterberg (2020) (værk) - "Tømmermænd" Klaus Rifbjerg, fra <i>Under vejr med mig selv</i> 1956 - "Ved frokosten", Johannes V Jensen (1906) - "Ædru" Jesper Stein (uddrag s. 83-86 og s. 124-126) - "Det blomstrende slagsmål", Tom Kristensen (1920) - "Polterabend" Jan Sonnergaard (1997)
Omfang	25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Bredt tematisk forløb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alkohol og andre afhængigheder. - Introduktion til fænomenet druk og beruselse og den danske selvforståelse. - Analyse af kampagner om alkohol og afhængighed - Analysere af kortfilm - Analyse af dokumentar - Lyrikanalyse - Novelleanalyse - Non-fiktions analyse/nyhedsformidling - Analyse af spillefilm
Væsentligste arbejdsformer	Kreative arbejdsformer, skriftligt arbejde, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 10	Skæbnefortællinger
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Elverskud”, folkevise - ”Lønningsdag”, Martin Andersen Nexø (1900) (Kanon) - ”Ringen”, Karen Blixen (1958) (Kanon) - ”Landet som icke är”, Edith Södergran (1925) - ”Paradisæblener”, Martin A Hansen (1953) (Kanon) - ”Patienten”, Peter Seeberg (1962) (Kanon) - ”Natmaskinen”, Michael Strunge (1981) - ”Fasaner”, Helle Helle (1996) - ”Mente I det”, Thomas Korsgaard (2023) (kortroman)
Omfang	20 lektioner af 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>I forløbet diskuteres hvad skæbne er samt hvordan skæbnen fremstilles forskelligt i særligt realistiske og modernistiske tekster.</p> <p>Fokus på skønlitterære tekster (noveller, folkeviser, kortroman samt lyrik).</p> <p>Gennem litterær analyse, samtaleanalyse og kreative øvelser får eleverne redskaber til at forstå, hvordan fortællingen om "skæbnen" er forbundet med tidens menneskesyn og samfundsudvikling.</p> <p>Vi arbejder bl.a. med spørgsmålet: Er vi herrer over vores eget liv, eller er vi underlagt kræfter, vi ikke kan kontrollere?</p> <p>Begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Socialrealisme - Eksistentialisme - Storbymodernisme - Efterkrigsmodernisme - Autofiktion (Korsgaard)
Væsentligste arbejdsformer	Kreative arbejdsformer, skriftligt arbejde, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 11	Kortfilm
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Kortfilm: ”Vilde sind” (2021) https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/vilde-sind ”Ivalu” – Anders Walter https://shorts.systeme.dk/?id=163 ”Vis mod”, Anders Walter https://shorts.systeme.dk/?id=158#c432 ”Helium”, (2014) Anders Walter, https://shorts.systeme.dk/?id=158#c430 ”Ærø i påsken”, Christian Skaarup Bergstrøm (2024) https://www.ekkoilm.dk/shortlist/film/r-i-pasken/ ”Pistol” (2016) https://offstream.dk/play/189 “Don’t Worry” (Driven by Dreams) https://vimeo.com/563100654 ”Habana”, Edouard Salier (2015) https://vimeo.com/84214539</p> <p>Teori: Anders Walter som instruktør: https://shorts.systeme.dk/?id=152 https://shorts.systeme.dk/?id=153 https://shorts.systeme.dk/?id=158</p> <p>Hvor korte er kortfilm? https://shorts.systeme.dk/?id=135 Kortfilmens DNA https://shorts.systeme.dk/?id=140 Tre typer kortfilm https://shorts.systeme.dk/?id=140 Den klassiske fortællende kortfilm https://shorts.systeme.dk/?id=141 Slice of life-kortfilmen https://shorts.systeme.dk/?id=142 Den eksperimenterende kortfilm https://shorts.systeme.dk/?id=143 Raskins 7 parametre - https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/61666/sektion/62561 Fortællertyper: https://indidansk.dk/synsvinkel/ Berettermodellen: https://krydsfelt.systeme.dk/?id=301#c2082</p>
Omfang	Ca. 20 lektioner af 45 minutter
Særlige fokuspunkter	At træne analyse af filmiske virkemidler Træne analyse, fortolkning og perspektivering af fiktive medietekster. Analyseformer: næranalyse, formatanalyse og den komparative sceneanalyse. Dramaturgiske modeller: berettermodellen og tre-akter-modellen. De tre typer af kortfilm Richard Raskins 7 parametre Kortfilmens særlige karakterfremstilling og særlige slutninger. Fakta og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Kreative arbejdsformer, skriftligt arbejde, selvstændigt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning